

فصل هفتم

معاینات شاغلین

مقررات

- معاینات پزشکی در محیط کار در موارد متعدد و با منظور و هدف‌های مختلفی انجام می‌گیرد. این معاینات عبارتند از:
  - معاینه قبل از استخدام: در خلال این معاینات باید معلوم شود که فرد از نظر جسمی و روحی برای کار موردنظر مناسب است یا خیر و ضمناً باید از نظر بیماری‌های واگیر و عفونی نیز بررسی لازم صورت گیرد تا استخدام وی باعث ابتلاء سایر کارکنان و در نتیجه به مخاطره افتادن ایمنی و بازدهی کار دیگران نشود؛
  - معاینات متناوب: بسته به نوع عملیات، معاینات در فواصل مشخص و برنامه‌ریزی شده باید انجام گیرند، ولی در مورد افراد بالاتر از چهل سال این معاینات سالانه تجویز می‌شوند؛
  - معاینات مخصوص: این معاینات برای مشاغل سخت و زیان‌آور (سروکار با مواد و ابزار خطرناک و آسیب‌رسان) و در هنگام تغییر شغل انجام می‌شوند.

ماده ۱- شرکت باید برنامه معاینات لازم را جهت کارکنانی که در معرض مستقیم خطرات صنعتی بوده و عدم سلامتشان نه تنها خود بلکه دیگران را ممکن است دچار خطر کند (مثل رانندگان وسائط نقلیه یا آتش‌نشان‌ها و...)، با توجه به دستورالعمل معاینات سازمان بهداشت و درمان صنعت نفت، تدوین و اجرا نماید.

ماده ۲- مواد خطرناکی که قادر به ایجاد بیماری‌های شغلی هستند بایستی تحت کنترل مستقیم بوده تا به سلامت کارکنان لطمه‌ای وارد نگردد. با وجود این توصیه می‌شود یک سلسله معاینات پزشکی برای کارکنانی که در مواجهه با این مواد قرار دارند در نظر گرفته شود.

۱. معاینات اعزام به خارج؛
۲. معاینات ارتقا یا تغییر شغل؛
۳. معاینات تقاضای سرپرست؛
۴. معاینات تقاضای شاغل؛
۵. معاینات مفارقت طولانی از کار؛

- **معاینات بازنشتگان:** پرسنل هنگام اتمام خدمتشان باید تحت معاینه پزشکی قرار بگیرند.
- ماده ۳- شرکت باید با روش‌های متفاوت و کاربردی (بسته به ماهیت کار) زمان مشخصی را برای انجام معاینات دوره‌ای برنامه‌ریزی و اعلام و اجرا نماید.
- ماده ۴- برنامه زمان‌بندی فوق باید به گونه‌ای باشد که افراد بتوانند به راحتی معاینات خود را انجام دهند، طوری که خللی در برنامه کار و استراحتشان پیش نیاید. (تنظیم زمان مناسب برای پرسنل اقماری)
- ماده ۵- شرکت باید با تهیه فیلم، چاپ بروشور، پوستر و بقیه روش‌های اطلاع‌رسانی لزوم انجام به موقع معاینات دوره‌ای را برای کارکنان تشریح نماید.
- ماده ۶- شرکت باید یک روش مناسب جهت ثبت و نگهداری سوابق مربوط به معاینات ایجاد و به روز نگه دارد، چراکه این پرونده‌ها منبع بسیار باارزشی برای انجام کارهای پیشگیرانه و اقدامات اصلاحی هستند.
- ماده ۷- مدیریت HSE به منظور ایجاد انگیزه و برقراری تسهیلات جهت استقبال کارکنان در انجام معاینات، باید با معاینه‌کننده، پزشکان طب صنعتی، کارکنان و امور اداری هر شرکت رابطه تنگاتنگی داشته باشد.
- ماده ۸- آزمایش‌های انجام شده باید بسته به نوع شغل افراد متفاوت باشد این امر مستلزم انجام شناسایی کلیه مشاغل و مخاطرات هر شغل به تفکیک می‌باشد.
- ماده ۹- مستندات لازم در رابطه با معاینه کارکنان توسط واحد HSE ایجاد و به روز نگهداری گردد.

الزام انجام معاینات شغلی

ماده ۱۰- به منظور الزامی نمودن انجام معاینات شغلی کارکنان رسمی و پیمانکاری ضروری است، اقدامات زیر اجرائی گردد.

۱- کارکنان رسمی

۱-۱- چنانچه کارکنان رسمی در موعد مقرر و عمداً از مراجعه جهت انجام معاینات دوره‌ای استنکاف نمایند، مقررات اداری در مورد آنان اعمال خواهد شد.

۲-۱- چنانچه در اطلاع‌رسانی به کارکنانی که جهت انجام معاینات شغلی در تاریخ مقرر باید مراجعه نمایند، از طرف مسئولین ذیربط، کوتاهی صورت گرفته باشد و یا مسئول مربوطه از اعزام ایشان خودداری نماید، مقررات اداری در مورد آنان اعمال خواهد شد.

۲- کارکنان پیمانکاری

۱-۲- امور پیمان ها مطابق با دستورالعمل HSE پیمانکاران موظف است ، هنگام تنظیم قرارداد ، لزوم انجام معاینات شغلی کارکنان پیمانکار را در قرارداد فی مابین لحاظ نموده و تدابیر لازم را برای اجرای آن از طرف پیمانکاروضع نماید .

۲-۲- پیمانکار موظف است نسبت به انجام معاینات قبل از شروع به کار (بدو استخدام) و همچنین معاینات دوره ای کارکنان خود اقدام نموده و گواهی سلامت آنان را از مراجع مورد تأیید ارائه نماید . مستندات مذکور باید بایگانی شده، قابل دسترسی بوده و به روز نگهداری گردند .

۲-۳- در صورت عدم تحقق معاینات بدو استخدام و دوره ای کارکنان پیمانکار، پیش بینی های مندرج در قرارداد ، به مورد اجراء گذارده خواهد شد .

۲-۴- پیمانکارانی که در تحقق انجام معاینات (بدو استخدام و دوره ای) سهل انگاری نموده اند ، در مناقصات بعدی مد نظر قرار گرفته و مطابق مقررات، تصمیم مقتضی در مورد آنان به اجراء گذاره خواهد شد .

بهبودی و بازگشت به کار کارکنان آسیب دیده ناشی از بیماریها و آسیب های ناشی از کار

ماده ۱۱- شرکت (شرکت ملی نفت ایران ، شرکتهای تابعه و فرعی)، باید اطمینان یابد کارکنانی که دچار آسیب و صدمات و بیماری گردیده اند ، از نظر جسمی و روحی بهبودی کامل یافته و طبق نظر مراجع ذیصلاح آمادگی برگشت به کار را دارا می باشند .

ماده ۱۲- بهبودی و بازگشت به کار کارکنان آسیب دیده ناشی از بیماری و آسیب ها ، منوط به تأیید مراجع ذیصلاح و در صورت نیاز ، کمیسیون های پزشکی است و امور اداری شرکت مربوطه موظف است دقیقاً نظریه کمیسیون های پزشکی را اجراء نماید .

ماده ۱۳- رعایت کلیه مفاد دستورالعمل معاینات شغلی کارکنان صنعت نفت به شماره ۸۶۰۸۱۰۲۳ ، اداره کل بهداشت ، ایمنی و محیط زیست وزارت نفت ، مصوبه کمیته تخصصی بهداشت با تایید و امضای شورای هماهنگی HSE - MS وزارت نفت لازم الاجرا می باشد.